

s.remissvar@regeringskansliet.se

Dnr S2021/05439

Remissyttrande Vägen till ökad tillgänglighet - långsiktigt, strategiskt och i samverkan (SOU 2021:59)

Sammanfattning

Region Norrbotten ställer sig överlag positiv till förslag och bedömningar i betänkandet SOU 2021:59 Vägen till ökad tillgänglighet – långsiktigt, strategiskt och i samverkan. Det är Region Norrbottens uppfattning att bristande tillgänglighet med långa väntetider till hälso- och sjukvård påverkar befolkningens förtroende för vården. Region Norrbotten lämnar synpunkter på vissa av utredningens förslag som bedöms vara mer tveksamma.

Region Norrbottens synpunkter

Övergripande synpunkter

Regionen delar uppfattningen om att det finns behov av författningsändringar mot bakgrund av nuvarande problembild men anser att tidpunkten för införande inte är optimal då stora delar av vården i Sverige inte klarar att leverera efter pandemin och därmed bryter mot den lagstadgade vårdgarantin. En mer realistisk tidpunkt för införande vore årsskiftet 2022/2023.

Nedan följer regionens synpunkter på specifika delar i betänkandet.

5.6.2 Samordna tillgänglighetsbeskrivningar i olika överenskommelser

Regionen ser positivt på förslaget om att samordna skrivningarna om tillgänglighet i andra överenskommelser med överenskommelsen om ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården. Det underlättar uppföljning eftersom regionen inte behöver hantera ett flertal överenskommelser.

6.11.2 Regionen bör utan längre dröjsmål erbjuda tid i dialog med patienten eller lämna besked om att vårdgarantin inte kan uppfyllas

Regionen delar utredningens syn på vikten av att informera om patientens valmöjligheter så snart det finns skäl att misstänka att vårdgarantin inte kommer att uppfyllas. För att säkerställa att alla patienter i regionen får vård inom vårdgarantin, eller utifrån medicinsk prioritet, har regionen beslutat om att inrätta en vårdlotsenhet. Parallellt pågår arbete med produktions- och kapacitetsplanering och schemaläggning. Det innebär det att både en remissbekräftelse och erbjudande om tid eller ett besked om att vårdgarantin inte kan uppfyllas, bör under normala förhållanden kunna lämnas inom föreslagna 14 dagar.

6.11.3 Utökat informationskrav om vårdgarantin

Regionen delar utredningens bedömning om behovet av författningsändring. För att ytterligare underlätta för patienter och vårdpersonal bör informationens innehåll och utformning tas fram gemensam för samtliga vårdgivare i Sverige.

6.11.4 Utred förutsättningarna för ett nationellt söksystem

Regionen ställer sig positiv till förslaget men understryker att det inte är helt okomplicerat eftersom det förutsätter tillgång till data i realtid. Inom vuxenpsykiatrin saknas dessutom gemensamt utarbetade och nationellt fastställda definitioner och arbetssätt. Ett exempel är SKRs väntetidsdatabas som inte är kvalitetssäkrad och verksamheternas tolkning och arbetssätt skiljer sig åt.

6.11.5 Information om andra kunskapshöjande insatser om patientens valmöjligheter

Regionen delar uppfattningen att det finns behov av ökad kunskap om patienters valmöjligheter, såväl bland allmänheten som bland hälso- och sjukvårdens medarbetare och ledning. Regionen stödjer förslaget om att ge Socialstyrelsen i uppdrag att ansvara för kontinuerliga kunskapshöjande insatser, samt att Myndigheten för vård- och omsorgsanalys får i uppdrag att utvärdera insatserna och följa upp kunskapen om vårdgarantin och patientens valmöjligheter.

6.11.6 Regiongemensam pilotverksamhet

Regionen anser att utredningens förslag om pilotverksamhet kan bidra till en mer jämlik vård inom landet men att tidplanen ligger för långt fram i tiden för att verksamheterna ska ha så stor nytta av det.

8.11.1 Krav på hälso- och sjukvårdsrådgivning på distans och information på webbplats

8.11.2 Särskilda bestämmelser om samverkan

Regionen Norrbotten ställer sig positiv till den föreslagna utvecklingen av distanslösningar och webbinformation för hälso- och sjukvårdsrådgivning. Regionen har etablerat Digitalen som ger norrbottningar kontakt med vården där de är, direkt i mobil, surfplatta eller dator. Den digitala vårdkontakten journalförs och går att komplettera med fysiskt besök vid behov. Digitalen finns på alla regiondrivna hälsocentraler och tjänsten är öppen dygnet. I ett nästa steg kommer Digitalen att införas på specialistmottagningar.

Vad gäller utökat krav på samverkan mellan regionerna pågår sådan samverkan inom norra sjukvårdsregionen gällande 1177 telefonrådgivning och införande av nytt vårdadministrativt stöd.

9.8.4 Barn- och ungdomspsykiatri

Att erbjuda tid i dialog med patienterna och lämna besked om när vårdgarantin inte kan uppfyllas är i grunden positivt, även om vissa patientgrupper inte omfattas på grund av kognitiva svårigheter, komplex problematik och långvarig sjukdom. Barn- och ungdomspsykiatri anser vidare att årliga nationella medel i syfte att uppnå ökad tillgänglighet till första besök, fördjupad utredning och påbörjad behandling har en kortvarig planeringshorisont och riskerar att sätta medicinska prioriteringar ur spel. Istället för att fokusera på förändrade arbetssätt som är bra för patienten, riskerar arbetet att inriktas mot att uppnå prestationskrav. Erfarenheterna av den fleråriga satsningen Psykisk hälsa, visar tyvärr inte på varaktiga förändringar som består över tid.

Skickas till:

s.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till s.fs@regeringskansliet.se senast 5 november 2021.

För regionstyrelsen i enlighet med regionstyrelsens delegationsordning 8.7

Beslutsdatum: ÅÅÅÅ-MM-DD

Förnamn Efternamn

Regionstyrelsens ordförande